

Sarearen NEUTRALITASUNARI ERASOAK

IGOR LETURIA AZKARATE
Informatikaria eta ikertzailea

Joan den otsailean Telefónica-ko presidente César Aliertak Bilbon izandako jardunaldi batzuetan esandakoak hautsak harrotu ditu sarean: Googleri eta beste bilatzaileei eta Interneteko zerbitzu-hornitzaile handiei haien sareak erabiltzeagatik kobratzen hasteko asmoa dutela adierazi du, telekomunikazio-operadorearen azpiegiturari esker kosturik gabe negozioa egiten ari direla argudiatuta. Askok pentsatuko dute asmo hori ez dela hain arraroa ere, oso ohikoa dela asko dutenengandik sos batzuk ateratzen saiatzea. Googlek, adibidez, horrelako asko jasan behar izaten ditu: egunkariak Google News zerbitzuaren irabaziak haiekin partekatuzko eskatu izan diote askotan, haien edukien kontura aberasten ari omen delako. Bat baino gehiago ados egongo da eskaerarekin, eta justua iritziko dio gehien duenak banatzeari. Baina asko dago jokoan Telefónica bere nahia egin edo ez horretan: sarearen neutraltasuna arriskuan legoke, eta, horrekin batera, Internetek gaur egun ezagutzen duguna izaten jarraitzea.

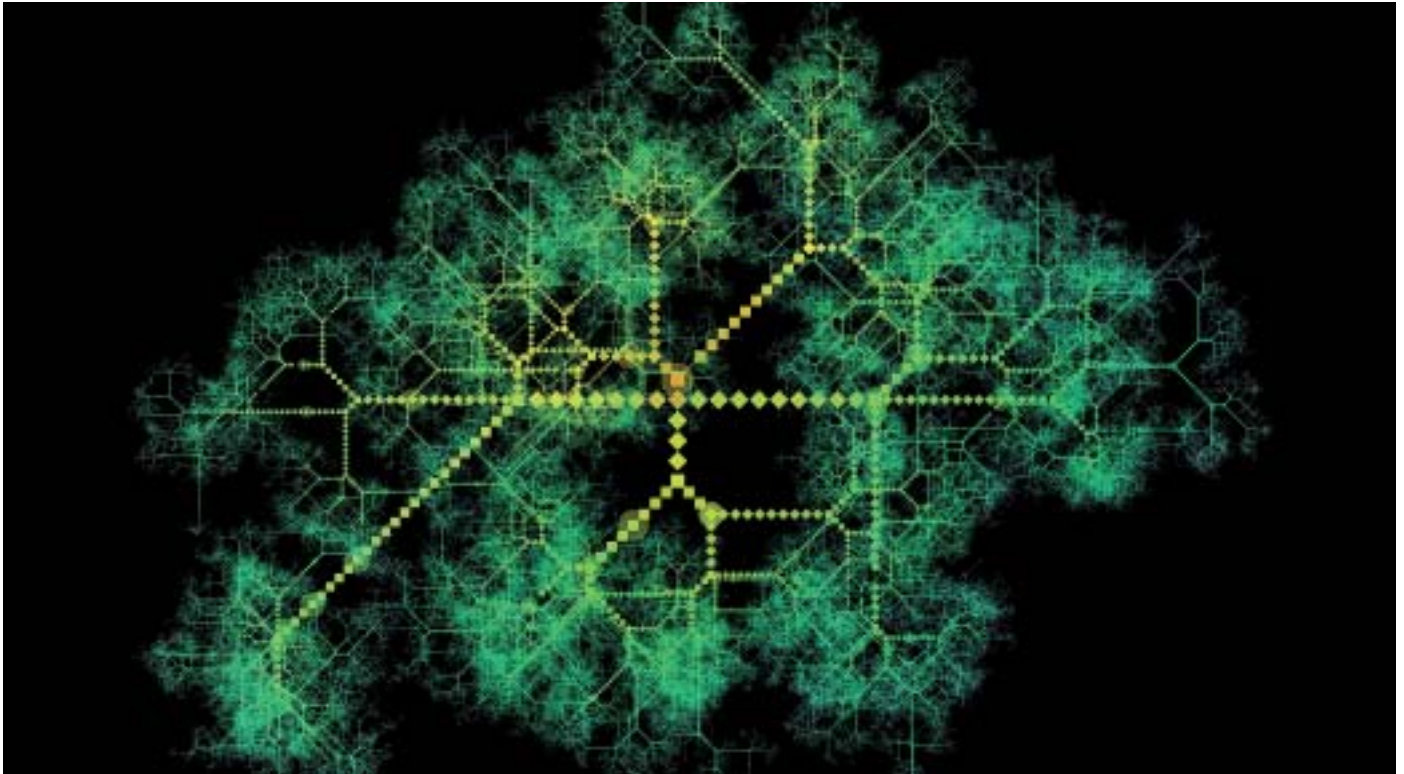
ZER DA SAREAREN NEUTRALTASUNA?

Sarearen neutraltasunaren kontzeptua hobeto ulertzeko, beharrezkoa da Interneten funtzionamenduaren oinarritzko gauza batzuk ezaugaritzea. Elkarri konektatutako milioika sarek (pribatu nahiz publiko, akademiko nahiz enpresarial, handiago nahiz txikiago) osatzen duten sare erraldoi deszentralizatua da Internet. Maila fisikoan azpiko sare horiek teknologia oso ezberdinak erabiltzen badituzte ere, maila logikoan guztiek TCP/IP protokolo-familia erabiltzen dute, eta, horrela, sare bakar bat bezala funtzionatzen du praktikan. Protokolo horietan (eta, beraz, Interneten), helbide batetik bestera

helarazi behar den edozein informazio (posta-mezu bat, eskaera bat, web-orri bat, irudi bat...) paketetan banatzen da; gero sarea osatzen duen nodo bakoitzetik hurrengo nodora bidertzen dira paketeak, hainbat parametro kontuan hartuta (trafikoa, nodo eroriak...), helmugara ahalik eta ondoen eta azkarren irits daitezen; eta, bertan, informazioa berriz osatzen da, (pakete batzuen birbidalketa eskatuta, beharrezkoa bada). Beraz, edozein informazio ahalik eta modu eraginkorrenean bideratzeko pentsatuta dago sarea.

Sare horretara konektatzen dituzte enpresa zerbitzu-emaileek euren zerbitzariak, eta bezero edo erabiltzaileek (telekomunikazio-enpresa baten bidez) euren ordenagailuak. Eta bezero batek zerbitzu bat erabili nahi duenean, horren abiadura baldintzatuko duten parametro bakarrak amaiera-puntu horien ezaugarriak izango dira (bezeroak kontratatua duen abiadura, enpresa zerbitzu-emaileak jarri duen zerbitzariaren ahalmena...); baina Internet sarean beste edozeinen tratamendu bera jasoko du informazio horrek, edozein delarik haren sorburua edo helmuga.

Sarearen neutraltasuna, beraz, Internet sareak gaur egun dena eta etorkizunean izan beharko lukeena definitzen duen printzipioa da, eta hau dio: saretik doan informazioak ez du inolako diskriminaziorik jasango edukia, jatorria, helmuga, plataforma, aplikazioa edo protokoloa edozein delarik ere, eta erabiltzaileak kontratatutako banda-zabalera duen komunikazio-kanala eskaintzera mugatuko da telekomunikazio-enpresa, bertatik doan informazioan inongo esku-sartzerik egin gabe.

© KHENG HO TOH/123RF

NEUTRALITASUNIK GABE, AKABO EZAGUTZEN DUGUN INTERNET

Telefónicak egin nahi duena sarearen neutraltasunaren aurka doa erabat; izan ere, ordaintzen ez badiete neurriak hartzeko asmoa izango dute ziur, beraiekiko konexioak mantsotu edo moztea, adibidez. Horren aurrean, logikoe-na da Googlek eta besteek Telefónica antzarrak ferratzera bidaltzea. Nork kontratatuko du horiekiko konexioak poliki edo batere ez dabiltzan zerbitzua? Baina eta telekomunikazio-enpresa guztiak ados jarriko balira eta berea egingo balute? Internet guztiz aldatuko litzateke, Internet ez den beste zerbaitek bihurtzeraino.

Hasteko, esan bezala, telekomunikazio-enpresei ordaintzen dieten zerbitzu-emaileekiko trafikoa azkarrago joango litzateke, eta besteenekikoa polikiago. Horrekin akabo enpresa txikiak Interneten lehiatzeko gaur arte izan duten aukeraberdintasuna. Edo, bestela, ordaintzen ez dietenen trafikoa azkar joatea nahiko bagenu, erabiltzaileok ordaindu beharko genuke, eta erabili nahi ditugun zerbitzuen arabera tarifa ezberdinak egongo lirateke. Baina, gainera, behin ate hori irekita eta neutraltasunarekin amaituta, nahi dutena egingo dute telekomunikazio-enpresek. Beraien kompetentzia diren webgune eta zerbitzuekiko trafikoa mantsotu edo moztu lezakete, Skype eta haren antzekoak galaraziz, adibidez. Edo, zergatik ez, edozeinek ordain liezaieke bere kompetentziaren aurka egiteko...

➔ *Asko dago jokoan: sarearen neutraltasuna arriskuan legoke, eta, horrekin batera, Internetek gaur egun ezagutzen duguna izaten jarraitzea.*

Gainera, proposatzen dutena ez da bideragarria ekonomikoki ere. Gaur egun Interneterako sarbidea nahi duen edozeinek, erabiltzaile nahiz zerbitzu-emaile izan, telekomunikazio-enpresaren bati ordaintzen dio bertara konektatuta egoteagatik, baina bati soilik, eta orduan beste edozeinek komunikatu daiteke; baina Telefónicaren gurariak arrakasta balu, ez berak soilik, Internet osatzen duten milioika sare txikiagoetako edozeinek bidesaria kobratu ahal izango lioke bertatik pasatu nahi duen edozeini. Interneten egotearen kostua bideraezina litzateke enpresa txikiarentzat, eta, handientzat ere, nork daki!

PARTIDA, UNE ERABAKIGARRIAN

Ez da hau sarearen neutraltasunak jasaten duen lehen eraso. Egile-eskubideen defentsarako elkarten lobbyak aspalditik ari dira eskatzen P2P programen trafikoa mugatzeko Espainian, Frantzian eta beste herrialde batzuetan. Baina, orain, Espainiako Industria ministroak esan du Telefónicaren asmoa ona izan daitekeela, eta badirudi Espainiako Gobernuak Europako Batasuneko presidentetza baliatu nahi duela legea SGAE eta Telefónicaren nahietaraino moldatzeko. Aldiz, AEBko presidente Barack Obamak argi dauka sarearen neutraltasuna babestu beharreko printzipioa dela. Bere hauteskunde-programan defendatu zuen, eta, oraingoz, behintzat, arlo horretan esandakoa betetzen ari da. Ikusi behar bi interes kontra-jari hautetatik zein gailentzen den. ●